No. 2253 Zaterdag 12 Maart 1927. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Begrooting voor 1928.

Memorie van Toelichting.

1. Het voornaamste, waarin de thans aan Uwen Raad ingediende ontwerp-begrooting voor het dienstjaar 1928 van de vorige verschilt, vooral in principieel opzicht, is het ontbreken daarin van ramingen der middelen voor de Bovenwinden, voortvloeiende uit eenige belastingverordeningen.

Overeenkomstig het bepaalde bij artikel 12 van de Curaçaosche Comptabiliteitswet, afgekondigd in P.B. van 1910, No. 63, zal alvorens tot afschaffing van eenige heffing op die eilanden kan worden overgegaan, bij de begrooting met de afschaffing rekening zijn gehouden. Dit is reden, waarom ondergeteekende aan de indiening der ontwerpen-verordening tot afschaffing van heffingen het voorstel doet voorafgaan tot schrapping van de belastingen van de begrooting.

De oorzaken, die ondergeteekende er toe geleid hebben, om den Raad het voorstel te doen deze ontvangsten te laten vallen uit de thans ingediende ontwerp-begrooting zijn de Raad ongetwijfeld bekend. Niettemin meent hij ter verduidelijking van zijn standpunt daarover eenigszins te moeten uitweiden.

De economische toestand der Bovenwindsche eilanden van Curaçao is thans van dien aard, dat een ingrijpen op de een of andere wijze gebiedend moet worden geacht. Bij opvolgende inspectiereizen, trof het den ondergeteekende dat voortdurende achteruitgang op economisch terrein viel te constateeren. Meer en meer werd bij hem dan ook de overtuiging gevestigd, dat ingrijpende veranderingen dienden te worden gebracht in de administratieve inrichting dier eilanden, wilde het Bestuur maar eenigszins rekening houden met het belang van de plaatsen in verband met de daarvoor gedane uitgaven.

De [illegible] overtuigde hem niet alleen, dat het tempo der in te stellen veranderingen moest worden versneld, doch dat onmiddelijk handelen geboden was, niet enkel tot vereenvoudiging van de bestaande administratie, doch dat ook een ernstige poging moet worden gedaan, om die eilanden te ontslaan van elke belastingdruk, waardoor de bewoners wellicht op de een of andere wijze een verbetering konden aanbrengen in hunne levensomstandigheden, of waardoor een buitenlander, aangelokt door de vrijdom van belastingen, op een of meerdere eilanden een bedrijf, zij het ook op bescheiden schaal zou kunnen vestigen.

De economische toestand op die eilanden nader releveerend kan ondergeteekende mededeelen, dat de tuinbouw zoo goed als te verwaarloozen is als factor, die levensonderhoud kan verschaffen. Na de verlaging der katoenprijzen worden slechts de „provisiongrounds" bewerkt, die even wat meer patatten, aardappelen, yams en uien opleveren dan voor de behoefte noodig zijn. Dit meerdere wordt uitgevoerd of rechtstreeks aan een wegvarenden schipper voor een klein bedrag van de hand gedaan.

Het gevolg is dan ook, dat de bevolking, vooral die van Statius, naar den vreemde trekt, of, tengevolge van de immigratiewetten van Amerika, naar Curaçao komt, de mannen als arbeider bij het oliebedrijf, de vrouwen om werk te zoeken als dienstbode.

Ook de Sabaansche bevolking, van wie het van ouds bekend was dat zij haar ouden dag op den geboortegrond kwam slijten, trekt naar buitenaf en blijft weg.

Van de St. Martijnsche zoutwinning is ook niet veel te verwachten, gezien de duurte van den arbeider en de prijs van het zout.

Met deze gegevens voor oogen, gegevens die niet zoo nieuw zijn, doch waaruit meer blijken kan dat de toestanden verergeren, zal het ook Uwen Raad duidelijk zijn, dat het Bestuur niet langer in dezelfde mate als tot nu belastingen mag blijven vorderen van dat gebiedsonderdeel.

Vooral nu het gebiedsdeel, door de opbrengsten als volg van de vestiging op Curaçao en Aruba van oliebedrijven in staat is de opbrengsten, uit de heffingen op de Bovenwinden te derven, gevoelt de ondergeteekende zich te meer geroepen Uwen Raad voor te stellen afstand van laatstbedoelde heffingen te doen.

De verschillende ontwerpen, die de voorstellen zullen bevatten tot bereiking van het vooromtwikkeld doel, zullen Uwen Raad eerlang worden aangeboden.

Het zal de aandacht van Uwen Raad niet ontgaan, dat ondergeteekende niettemin kredieten aanvraagt tot bezoldiging van belastingambtenaren op de Bovenwinden, die bij een afschaffing van de belastingen zullen kunnen worden overgeplaatst naar Curaçao, waar dringend behoefte bestaat aan meer ambtenaren om het werk op tijd af te kunnen maken.

Ondergeteekende is van oordeel dat, ook bij eene afschaffing van heffingen op 1 Januari 1928, de ambtenaren een tijdlang gehandhaafd moeten worden, voor de afwikkeling van nog loopende vorderingen van belastingen over jaren voorafgaand aan 1928, terwijl de overgang van den tegenwoordigen naar den komenden toestand zonder schokken moet plaats vinden.

Nadat een en ander tot stand is gebracht zal de overplaatsing van de op de Bovenwinden overtollig geworden ambtenaren naar Curaçao terstond ter hand worden genomen.

2. Voorts komt nog onder de middelen een post voor: de opbrengst van de Landskaden, die voor het eerst op de begrooting is gesteld.

Ondergeteekende stelt zich voor bij de beëindiging van de Handelskade gelden te heffen van daaraan liggende schepen. Tot maatstaf van de heffing heeft hij zich voorgesteld, den meter te nemen en voor den meter kadelengte, die het schip per dag inneemt, f 1,25 te berekenen, hetgeen gelijk zou zijn aan aan de Wharfage rate in de Panamakanaalzone.

Voor de middelgroote en groote schepen zou dit tarief gunstiger zijn dan het thans door particulieren in rekening gebrachte.

Aannemende, dat de kade gedurende 100 dagen per jaar bezet zou worden met twee schepen ter gezamenlijke lengte van 240 M. en dat de gemiddelde duur van het aanleggen der schepen twee dagen duurt, dan zou de opbrengst van het aanleggeld zijn f 30 000,—,

Voor het aanleggen aan de kaden in het Waaigat zal waarschijnlijk voorloopig niets in rekening worden gebracht, daar het zeilschepen, die reeds veel te lijden hebben van een scherpe concurrentie met stoomverkeer, zullen wezen die in dat water aan de kaden zullen liggen.

3. Dan zijn nog door den ondergeteekende op de begrooting gebracht bedragen, tot een totaal van f 900 000,—, die verkregen zullen worden uit leening.

De bekostiging van de waterwerken en van de havenverbetering is door den Minister van Koloniën bestemd om uit leening te geschieden, onderscheidenlijk tot de door ondergeteekende op deze begrooting uitgetrokken sommen. Door Zijne Excellentie zijn gelijke sommen op de ontwerp-begrooting voor 1927 aangevraagd en bestemd voor den eersten termijn van betaling. Ondergeteekende heeft derhalve ook voor 1928 gelijke kredieten geraamd.

Verder is door den ondergeteekende ook voor bekostiging uit leening aangewezen de som, die gemoeid zal zijn met den bouw van een belastingkantoor op de hoek Handelskade—de Ruijterkade.

Bij de onderscheiden artikelen is verder over deze uit leening te verkrijgen gelden het noodige gezegd.

In het algemeen kan aan den Raad worden medegedeeld, dat aanvankelijk de genoemde werken uit beschikbare kasmiddelen kunnen worden gefinancieerd, terwijl, ingeval de diensten van 1927 en volgende jaren tengevolge van eene verdere economische ontwikkeling van Curaçao overschotten mochten aanwijzen, deze geheel of ten deele ter bestrijding van de hierbedoelde uitgaven zullen kunnen worden aangewend.

4. In het afgeloopen jaar 1926 hebben de middelen zeer ruim gevloeid. Een voldoening is het dan ook voor ondergeteekende te kunnen constateeren, dat door dat ruim vloeien de bekostiging van den aanleg van het telefoonnet op Curaçao uit de gewone opbrengst heeft kunnen geschieden. Deze aanleg zal niet nalaten in de komende jaren een gunstig gevolg te hebben op het cijfer der ontvangsten, dat naar gelang zich Willemstad uitbreidt telkens zal toenemen.

Voorts kon door den Minister van Koloniën worden overgegaan tot betaling aan de Christiani & Nielsen's Gewapend Betonmaatschappij van de aannemingssom van f 425 000,— voor den bouw van de Handelskade, de De Ruijterkade tot aan de Columbusstraat, de betonophaalbrug over het Waaigat. de kade aan den noordoever van het Waaigat en aan den firma de Vries Robbé voor de levering van een ijzeren loods, die gebouwd zal worden aan gemelden noordoever een som van f 17 415,— Het voorgaande bedrag werd betaald ten laste van de Rekening van het Departement van Koloniën met Curaçao, zoodat er nog gelegenheid bestaat om het bedrag waarmede eventueel de ontvangsten van Curaçao zouden worden overschreden alsnog over te boeken op het dienstjaar 1927. Dit, om te voorkomen, dat het bedrag der Rijksbijdrage zou worden overschreden.

Ondergeteekende deelde bij de Memorie van toelichting op de ontwerp-begrooting voor 1927 den Raad mede, dat 1925 geen overschot had gelaten. Na het bewerkstelligen van de ontvangsten en het verevenen der uitgaven is intusschen gebleken, dat gemeld dienstjaar een overschot liet van ruim f 87 000,— voornamelijk uit rente van tegoed in Nederland.

De dienst 1926 toont aan, dat er voor f 226 039,— meer is gebruikt dan de middelen hebben opgebracht. Dit wijst uit dat over het bedrag der Rijksbijdrage niet volledig is beschikt, daar die voor 1926 f 231 229,— was.

Dit is een verblijdend teeken en was mogelijk wijl een bedrag van f 50 000, waarvoor de voormelde gewapend betonmaatschappij zekerheid heeft gesteld nog ten laste van 1927 kan worden overgeboekt.

Uit het jaar op jaar ruimer vloeien der middelen heeft ondergeteekende de bemoediging verkregen om voor het komend jaar de raming te stellen op ongeveer de som, die iedere belasting of ander middel over 1926 heeft opgebracht. Waar er aanleiding was om af te wijken van dezen zich gestelden regel heeft hij een toelichting gevoegd achter het betrokken middel op den staat houdende de raming der middelen en inkomsten voor 1928. Invoerrecht en accijns op gedistilleerd en de inkomsten wegens vergoeding voor dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer, de opbrengst van de posterij en de loodsgelden droegen ook in het afgeloopen jaar, even als in 1925, er het hunne voornamelijk toe bij om de zoo veel hoogere opbrengst boven de raming te bereiken.

5. De hierna volgende vergelijking geeft een beeld van den loop der geldmiddelen.

Brachten in 1921 de belastingen op, de som van fl 1.025,156, in den loop der jaren stegen deze geleidelijk tot fl 2.220,939 in 1926, terwijl voor 1928 geraamd is fl 2.312.300.

De inkomsten van onderscheiden aard, die in 1921 fl 623.692 bedroegen, waren in 1926 gestegen tot fl 1.109.519; en de raming voor 1928 is fl 1.112.400.

Daarbij kwam voor de jaren 1927 en 1928, de raming á fl 900.000, te verkrijgen uit leening voor de volgende uitgaven:

A. den aanleg van waterwerken	fl 500.000.
B. havenverbetering	200.000.
C. bouw van een belasting-kantoor	200.000.

Zoodat het eindcijfer der ontvangsten voor het jaar 1921 was fl 1.648,848, tegen fl 3.330.458 in 1926, en der raming voor 1928 fl 4 334.700.

Daartegenover stonden voor 1921 uitgaven van fl 2.698,331, zoodat het nadeelig verschil bedroeg fl 1.049.483.

Na een voordeelig saldo in de jaren 1924 en 1925, bedroeg in 1926 het eindcijfer der uitgaven f 3.556.497,— een nadeelig saldo dus van fl 226.039. Voor 1927 wat dit nadeelig saldo geraamd op fl 479.281, terwijl voor 1928, bij een raming van de uitgaven a fl 4.529.449, het nadeelig saldo fl 194.749 bedraagt.

Het geraamd bedrag der Rijksbijdrage is lager dan in welk voorgaand jaar van den laatsten tijd ook, dank zij de voortdurende stijging die de opbrengst der middelen vertoont. Het zou dan ook zonder een abnormale toename der middelen in zeer kort tijdbestek ondoenlijk zijn geweest al de werken uit te voeren, die in het afgeloopen jaar zijn bekostigd uit de gewone middelen. Voor 1928 is als uit leening te verkrijgen sommen geraamd een totaalsom van f 900,000.

Voorts rekent ondergeteekende voor goedmaking van een deel der uit leening te verkrijgen som op de medewerking van den Raad om die uit eene bijzondere tijdelijke heffing te erlangen.

Dan heeft ondergeteekende nog alle hoop, dat door de openstelling van de St. Nicolaasbaai in den loop van dit dienstjaar, de opbrengst der middelen, vooral dat wegens loodsgelden voor Aruba, zal medevallen. Echter is door hem, met het oog op reeds ondervonden tegenslagen met den bouw van de haven in de St. Nicolaasbaai door de Lago Oil & Transport Co., het bedrag dier gelden niet te hoog gesteld.

De blijvende bedrijvigheid op laatstgenoemd eiland door de vestiging der evengenoemde maatschappij zal in het algemeen ook een stempel van welvaart drukken op de plaats, hetgeen weer een gunstigen invloed zal uitoefenen op alle ontvangsten van den Lande ter plaatse. Zoo is o. m. de toename van de accijns op gedistilleerd markant.

Door een en ander heeft ondergeteekende voor 1928 niet die mate van voorzichtigheid betracht bij het ramen der middelen voor dat dienstjaar, die in vorige jaren in door hem ingediende begrootingen tot uitdrukking kwam. Hij vertrouwt dat de middelen ten minste in dezelfde mate, en hier en daar met een natuurlijke toename, zullen blijven en komen te vloeien.

DANKBETUIGING.

Uit naam der parochianen van Playa-Bonaire, en in 't bijzonder uit naam der feestcommissie, betuigen wij onzen oprechten dank aan den Directeur der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, den Heer H. J. ANSINGH, voor de ons toegezonden milde gift van fl. 1000 ter bestrijding der onkosten voor het a.s. eeuwfeest onzer parochie.

P. L. VAN ROOY
Pastoor.

Vak- en Ambachtsonderwijs.

I.

In het V. V. op het ontwerp-Cort van der Linden, bij Koninklijke Boodschap van 21 Mei 1915 aan de Tweede Kamer aangeboden, lezen we deze woorden:

„Het vakonderwijs is evenzeer als de andere takken van onderwijs als een algemeen belang te beschouwen".

Ziehier het beginsel, waarom overheidsbemoeiing in zake vak- en ambachtsonderwijs niet alleen geraden en zeer nuttig, maar zelfs noodzakelijk is, te meer waar het particulier initiatief in dezen zoo goed als heelemaal te kort schiet.

Wij halen wederom den schrijver in het Kol. Weekblad aan, waar hij, onder het hoofd, „De nooden van Curaçao" handelt over het vak- en ambachtsonderwijs. Hij schrijft.:

„Teekenend is in verband met de reeds eerder aangegeven verschillen tusschen Curaçao en Suriname, dat bij den Curaçaoschen Burgerlijken Geneeskundigen Dienst Surinaamsche districtsgeneesheeren werken, en dat de Curaçaosche petroleum industrie een groot aantal Surinaamsche werkkrachten in hare fabrieken en werkplaatsen in dienst heeft.

Sterker nog, Suriname, een landbouwkolonie, levert stuurlieden en machinisten aan de Curaçaosche koopvaardijvloot; hoewel voor Curaçao sedert eeuwen de scheepvaart een zeer belangrijke rol heeft gespeeld, kweekt men daar geen gezagvoerend personeel voor stoom- en motorschepen"....

„Stelselmatige opleiding van ambachtslieden bestaat niet." ....

„Voor onderwijs in zeevaartkunde boden zich volgens het K. V. in 1924 niet voldoende „geschikte" leerlingen aan; van handelsonderwijs rept het K. V. niet eens."

Tot zoover schrijver, wat de mannelijke jeugd betreft.

* * *

Het onderwijs kost jaarlijks aan onze kolonie om en om de 5 ton.

Hoeveel meer productief zou dit geld niet te maken zijn, als de overheid ook eens hare aandacht wilde schenken aan de opvoeding en verdere ontwikkeling der schoolvrije jeugd! — productief voor de toekomst, door verhoogde volkswelvaart, waarvoor het vak- en ambachtsonderwijs, of om met den Nederlandschen Wetgever te spreken, het *nijverheidsonderwijs*, zoo'n voorname factor is.

De Nederlandsche Regeering heeft met betrekking tot het Moederland het hoog belang van dit onderwijs en zijn plicht in dezen ingezien en ten volle begrepen. En niettegenstaande de zorgelijke toestand van 's Rijks finantiën een bezuiniging op alle gebied, ook op dat van het Onderwijs, noodzakelijk maakte, bleef men toch de som van 22 millioen beschikbaar stellen voor het nijverheidsonderwijs.

Het algemeen belang eischte deze uitgaven.

Men was er van overtuigd, dat door op deze wijze het nijverheidsonderwijs te behartigen en te bevorderen, de gelden aan het lager onderwijs besteed, eerst ten volle tot hun recht zouden komen, en ook in de verre toekomst productief zouden blijken.

En zonder aarzelen gaven de Staten Generaal hun stem.

Want het is maar al te waar; zonder een flinken, degelijken en deugdelijk onderlegden, theoretisch en praktisch, ambachtsliedenstand, geen bloeiende natie, geen echte volkswelvaart. De stand van goed-onderlegde ambachtslieden is wel die bijna het meest tot de algemeene welvaart bijdraagt.

En om die te helpen vormen is vak- en ambachtsonderwijs noodzakelijk; ook hier op Curaçao,

Een typeerend voorbeeld, hoe in dezen het Bestuur met zoo weinig mogelijk onkosten toch goede resultaten zou kunnen bereiken, vinden we in de 2de Nota van het Katholieke raadslid van Den Haag, Verburg, in het jaar 1911 ingediend bij B. en W. ter verbetering van het onderwijs aan den Haagsche Ambachtsschool (K. S. W. 1913 p. 16).

Hij schrijft:

„De knaap gaat van de lagere school naar een zaak, waar electrische leidingen worden gelegd — al spoedig krijgt hij eenige handigheid in het vak en brengt het in enkele jaren tot den rang van hulpmonteur. Het loon gaat betrekkelijk snel naar de hoogte, en de toekomstige electricien werkt voort in de gedachte dat „hij er wel komen zal." Hij kan al zelfstandig eene eenvoudige leiding leggen, en de toestand in het vak leidt er toe, dat dergelijke goedkoope krachten in den regel werk vinden. Niemand in zijne omgeving brengt aan den jongen aan het verstand, dat nu de tijd voor theoretisch onderwijs voor hem gekomen is. Door verandering van werkkring of wat ook, komt hij tot dit besef.

Wat gaat hij dan doen?

Hij koopt het bekende boek van Ten Bosch, van Capelle of Zoethout, en gaat met lust de Electriciteit „bestudeeren". Lang duurt die studie echter in den regel niet; reeds na het doorworstelen van eenige bladzijden gaat het den knaap schemeren voor de oogen. Wie zal helpen duidelijk maken, waarvoor al die eenheden als *Volts, Ampères, Ohms* eigenlijk noodig zijn? Zonder eenige leiding kan hij den logischen leergang van zoo'n boek niet volgen. De hulp-monteur legt dan ook spoedig zijn boek ter zijde, en sukkelt maar door in zijn vak, zonder eenige leiding, zonder eenig elementair vak-onderwijs.

In dat stadium heeft de jongen dringend behoefte aan een gelegenheid om des avonds eenige uren nuttig te besteden door zijn theoretische op-

leiding te beginnen en successievelijk, naar gelang van omstandigheden, zich in te werken in de geheimen van de electriciteit, van de hoofdbeginselen van zijn vak. Als de jongen een paar jaar de avond-cursussen heeft medegemaakt en zijn finantieele toestand is verbeterd, *doordien hij steeds aan het verdienen is gebleven*, kan hij in zijn studie doorgaan, en als de omstandigheden hem wat gunstig zijn, is het aan geen twijfel onderhevig of zoo'n arme jongen, die van de lagere school de werkplaats inging, kan een zeer bekwaam electro-techniker worden.

Een dergelijk resultaat is alleen voor een jonge van minder goeden ouders te bereiken, wanneer... een avondcursus gegeven wordt - dan zal voor den armsten jongen, die goeden aanleg heeft, te bereiken zijn, wat nu alleen voor meergegoeden bereikbaar is, en het is mijn vaste overtuiging, dat duizenden jongens in het vervolg tot bekwaam werkman zullen gevormd worden, die anders maar sukkelaars waren gebleven.

En als ik dan moet kiezen tusschen een dergelijk jongmensch, en een die 3 jaren niets verdiend heeft en den cursus van onze ambachtsschool heeft gevolgd, acht ik beslist den eerste als den bekwaamste."

Wat Verburg hier zegt van het electrotechnische vak, geldt evenzeer van de andere vakken en ambachten. Als regel moet praktische oefening op winkel of werkplaats gepaard gaan met theoretische leiding op cursus of avondschool, Zoo worden bekwame vakmannen gevormd, - vakmannen die later als het noodig is, zelfstandig kunnen werken, - vakmannen, waaraan bij het zich steeds meer ontwikkelend industrie-leven op Curaçao zoo dringend behoefte bestaat.

Voor wie maar even wil nadenken, en de werkelijke vooruitgang van Curaçao, d. i. van ons Curaçaosche volk ter harte gaat, lijdt het geen twijfel dat 't meer dan tijd wordt, dat de Overheid eens haar aandacht schenke aan deze zijde van onze economische en tegelijk sociale ontwikkeling.

Want wat toch heden daarvoor gedaan is, is wederom nihil. En toch is het inderdaad een algemeen belang, Daarover 'n volgende keer.

Berichten uit de Kolonie.

Watervoorziening.

Verleden week Donderdagavond had de gevraagde conferentie plaats tusschen den Heer Dr. Versluys en de Leden van den Kolonialen Raad, ter bespreking van het watervoorzieningsvraagstuk. Deze conferentie werd Maandagavond l.l. voortgezet, en naar wij vernemen, heeft ze tot bevredigende resultaten geleid,

Geruchten doen de ronde, dat nu gedacht wordt aan een distilleerinrichting voor zeewater, al dan niet met een putwaterleiding daarnaast. In dit laatste geval zouden er dan twee buizennetten worden aangelegd. Doch zelfs dan zouden de aanleg- en exploitatiekosten aanmerkelijk lager zijn dan in het plan-Molengraaff. Hato schijnt voor goed van de baan te zijn,

Naar wij vernemen zal Dr. Versluys Dinsdag a. s. 15 Maart per *„Prins der Nederlanden"* naar Suriname vertrekken om in opdracht van de Nederlandsche Regeering ook daar het vraagstuk eener waterleiding te bestudeeren.

Na zijn terugkeer in Holland zal Dr. Versluys zijn Rapport samenstellen en bij Z. E. den Minister van Koloniën indienen, waarna een definitieve beslissing zal genomen worden.

Wij wenschen Dr. Versluys een goede reis, en hopen dat zijn Rapport er toe moge leiden, dat Curaçao spoedig een waterleiding rijk is, die zoowel wat prijs als kwaliteit van het water betreft, tot aller voldoening strekt.

Het SS. „Carna."

Het Hoofdagentschap van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Mij meldt ons, dat volgens ontvangen bericht, het *S. S. „Carna"* eenige dagen geleden gestrand is ter hoogte van *Punta Preciosa, Cabo Viejo*, Sto. Domingo.

Passagiers en bemanning zijn veilig aan land gebracht. Zondagavond is het bergingsvaartuig *„Willett"* bij de „Carna" gearriveerd, om te trachten het schip weer vlot te maken.

Laten wij hopen dat 't gelukken moge.

In aansluiting met dit bericht deelde het Hoofdagentschap ons verder mee, dat het *S. S. „Astrea"* hier gisteren, Vrijdag, aangekomen de passagiers, bemanning en mail van het *S. S. „Carna"* aan boord had.

Z. E. de Gouverneur.

De Hollandsche bladen melden, dat aan Z. E. Mr. N. J. L. Brantjes, Gouverneur van Curaçao, in 's lands belang, verlof verleend is naar Europa, met ingang van den dag in Mei of Juni a. s. waarop hij naar Nederland zal vertrekken, en eindigende met den dag in November d. a. v. waarop hij in Curaçao zal aankomen.

Verkoopkoersen der Banken op Curaçao voor Buitenlandsche Wissels.

(Opgegeven door de Hollandsche Bank voor West-Indië.)

	4/3	5/3	7/3	8/3	9/3	10/3
Noord-Amerika	2.48.75	2.48.75	2.48.75	2.48.75	2.48.75	2.49
België	7.16	7.16	7.16	7.16	7.16	7.17
Duitschland	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60
Engeland	12.12	12.12	12.12	12.12	12.12	12.13
Frankrijk	9.95	9.96	9.97	9.96	9.96	9.97
Italië	11.12	11.16	11.12	11.14	11.19	11.27
Nederland	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75
Spanje	42.51	42.51	42.97	43.18	43.02	43.42
Venezuela-Caracas	47.45	47.60	47.60	47.60	47.60	47.65
Maracaibo	47.70	47.85	47.85	47.85	47.85	47.90
Zwitserland	48.72	48.72	48.72	48.72	48.72	48.77

De Raad voor de scheepvaart.

De Raad deed uitspraak inzake de aanvaring van het stoomschip „Vulcanus" met het Haitiaansche zeilscheepje „Dieu Merci" nabij de haven van Port au Prince.

De Raad is van oordeel dat de „Vulcanus" het zeilscheepje „Dieu, Merci" doordat dit voor haar boeg kwam, heeft aangevaren. Voorts acht de Raad het waarschijnlijk dat de „Dieu Merci" na langs de „Vulcanus" te zijn weggedreven, met de schroef van dat schip in aanraking is gekomen. De Raad kan zich niet vereenigingen met de wijze, waarop de „Vulcanus" op het uit het zicht raken van het zeilscheepje reageerde.

Er had naar 's Raads oordeel voor de „Vulcanus" alle aanleiding bestaan om, indien zij dan de „Dieu Marci" niet meer zag, wat voorzichtiger te varen.

Ook komt het den Raad voor, dat de „Vulcanus" bij deze kalme gelegenheid langer dan een half uur naar de drenkelingen had moeten zoeken.

R d. Z.

Nieuws van Aruba.

Men meldt ons van Aruba:

Sinds wij schreven over het tekort aan politie, in verband met de wanordelijkheden die hier bijna dagelijks plaats vinden. is er wel eenige verbetering waar te nemen. Dag en nacht doet de politie de ronde, om onmiddelijk bij alle voorkomende gevallen van wanorde bij de hand te zijn. Dit neemt echter niet weg, dat gezien de vele vreemdelingen, die hier telkens met de olietankers aankomen, en waarvan velen, komende uit het „dry America", de whisky [illegible] aanspreken, ons politiecorps nog steeds veel te zwak is. Want hoezeer brigadier de Vries met zijn mannetjes ook hun best doen, het is hun niet mogelijk alle wanordelijkheden te voorkomen. Tot zelfs het huis van den Gezaghebber heeft men niet ontzien, zoodat toen verleden week Maandag drie vreemdelingen hem kwamen lastig vallen, hij zich genoodzaakt zag om de potitie te fluiten.

Wij hopen dat dit alles er toe mogen bijdragen, dat spoedig ons politiecorps versterkt wordt. Want zoo kan 't niet langer.

***

La Cruz meldt van een treurig ongeval dat op San Nicolaas plaats vond. Op Zondagavond 27 Februari wilde een der pletters, genaamd Benny Shaw, die enkele weken geleden per *SS. Medea* was aangekomen aan boord van de sleepboot gaan. Daar het dek van deze boot aanmerkelijk hooger was dan de steiger, stond de loopplank tamelijk steil. Een vriend van hem was juist de loopplank gepasseerd, toen deze onder de voeten van B. S. wegschoot met het gevolg dat deze viel en met zijn hoofd op den scherpen kant van een balk sloeg. Hij viel in 't water. doch toen men hem eruit haalde, was hij reeds een lijk.

Het was een oppassend werkman. 38 jaar oud. Hij had met Mr. Nelson gecontracteerd voor den bouw van 5 tanks.

Maandag middag werd hij op het R. K. Kerkhof te Sabaneta begraven. Mr. Nelson en Echtgenoote, de werklui en employé's der maatschappij vergezelden het lijk naar zijn laatste rustplaats. Pastoor Hendriks sprak enkele hartelijke woorden van deelneming.

Valsche munters.

De Columbiaansche regeering schijnt op zoek te zijn naar een bende valsche munters, die naar men zegt, valsche Colombiaansche bankbiljetten vervaardigd en in omloop gebracht hebben, ter waarde van enkele millioenen.

Een persoon, op wie men suspitie had, werd hier op verzoek der Columbiaansche regeering gevangen genomen en zwaar geboeid, Maandagavond aan boord van het S.S. „Stuyvesant" gebracht, om aan Columbië te worden uitgeleverd.

Uitvoer over het 3de kwartaal 1926.

De totaal uitvoer over het 3de kwartaal 1926 was ter waarde van fl. 29.004.625; waarvan aan

aloë	voor fl.	48.979
dividivi	„	9.793
geitenvellen	„	8.729
strooboeden	„	57.513
huiden	„	8.569
kantwerk	„	4.980
mest	„	17.869
Olie (Diesel)	„	100.677
„ **(Gas)**	„	2.536.255
„ **(Gasoline)**	„	10.612.457
„ **(Petroleum)**	„	209.000
„ **(Residu)**	„	12.075.719
„ **(Ruwe)**	„	1.181.949
„ **(Smeer)**	„	1.112.780
Oranjeschillen	„	4.353
Phosphozure kalk 1st kw.		649.001
Steenkolen		329.360
Zout		13.313

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend van den **1sten. Juli 1925** *af tot en met den* **30n. December 1925** *onder* **No. 2394 L** *t/m* **No 1900 M** *zal plaats hebben op Donderdag den 24n Maart 1927 's morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 5den Maart 1927.

2 *de Voorzitter*

H. J. COHEN HENRIQUEZ.

Officiëele Berichten.

Aan Mej, Marie Croes, tijd. schrijfster op Aruba, is, op haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den R. K. Geestelijke van den 2den rang alhier, K. J. Kuypers, is, wegens langdurigen onafgebroken dienst van ruim tien jaar, tien maanden verlof naar Nederland verleend.

Aan den heer S. van de Vrede, onderwijzer 2de klasse in Curaçao is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De heer C. C. G. Philipszoon is toegelaten en gerechtigd verklaard tot de uitoefening der functien van translateur in de Nederlandsche en Engelsche talen op St. Martin N.G.

Toeristenbooten.

Morgen komt de *„Montroyal"* en Dinsdag a. s. de *„Caledonia."* Welkom!

Zeilvaart

gedurende de maand Feb. 1927

Binnengekomen van:		Uitgezeild naar:	
Amay	1	Amay	1
Aruba	23	Aruba	30
Bonaire	48	Barbados	1
Guanta	3	Bonaire	46
La Guayra	1	Bov. Eilanden	1
La Vela de Coro	12	Guanta	2
Maracaibo	9	La Guayra	2
Mayaguez	1	La Vela de Coro	13
Pto. Cabello	17	Kingston	1
Pto Plata	1	Maracaibo	9
Rio-Hacha	1	Pto Cabello	21
Sto Domingo	1	Rio-Hacha	1
St. Martin	1	San Juan	1
Tucacas	10	Santo Domingo	2
Van Zee	1	St. Martin	2
Totaal	130	Totaal	133

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Febuari 1927 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

Maand	ZEILSCHEPEN Aantal	Inhoud in M³ Bruto	Inhoud in M³ Netto	STOOMSCHEPEN Aantal	Inhoud in M³ Bruto	Inhoud in M³ Netto
Feb. 1927	130	34.794	31.873	299	2.811.207	1.582.855
Vorige maanden	140	30.663	27.600	310	2.767.275	1.576.801
Totaal	270	65.457	59.473	609	5.578.482	3.159.656

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

KABELBERICHTEN.

Mexico. Het verbond van de Middel- en Zuid Amerikaansche republieken en van de Antillen heeft een manifest uitgegeven, om alle producten van de Ver. Staten in de Latijnsch-Amerikaansche landen te boycotten. Deze boycot zal duren zoolang troepen van de land- en zeemacht der Ver. Staten, zich, onder welk voorwendsel ook, op het grondgebied van eenige [illegible] bevinden; zoolang de burgers der Ver. Staten weigeren te gehoorzamen aan de algemeene wetten van [illegible] Amerika; en het bestuur der Ver. Staten weigert de bezwarende [illegible] in te trekken, welke het aan Haïti, Sto. Domingo, Nicaragua, Panamá, Cuba, Peru, Bolivia en andere landen heeft opgelegd.

Het manifest vraagt dat het bestuur van elk land van Latijnsch-Amerika [illegible]wijze alle overeenkomsten of concessies, die de vitale belangen van eenig land kunnen benadeelen.

New-York. Mr. van Royen, Nederlandsch Gezant in de Ver. Staten, is met het S.S. „Roma" aldaar gearriveerd. Gedurende 7 jaar was Mr. van Royen de vertegenwoordiger van Nederland in Italië, gedurende 6 jaar in Spanje, en 5 jaar in Japan. Van 1901 — 1904 was hij secretaris van het Nederlandsch Gezantschap te Washington; nu volgt hij Mr. de Graeff op, die Gouverneur General van Indië is.

Kortegolf-berichten.

Den Haag 4 Maart.

De luchtreis Londen naar Cairo per K.L.M. vliegtuig is te Belgrado afgebroken. Het vliegtuig keerde via Neurenberg terug. Binnenkort hoopt men den tocht naar Cairo en terug te volbrengen.

Dit jaar zal een wetsontwerp tot wijziging der drankwet o. a. bevattend een voorstel tot invoering van plaatselijke keuze worden ingediend.

Een wetsontwerp tot wederinvoeging van het verplichte zevende leerjaar heeft het departement van onderwijs verlaten.

Aan de op dertig Maart te houden algemeene vergadering der Rotterdamsche bankvereeniging zal voorgesteld worden 4 pct. dividend uit te keeren.

Den Haag, 8 Maart.

Zaterdagavond heeft in den Haag een brutale winkelroof plaats gevonden in de Theresiastraat op het drukste van den avond. De ladelichter schoot een politieagent welke hem wilde arresteeren neer, ontvluchtte daarna op diens rijwiel en wist spoorloos te verdwijnen.

Dommering won Zondag het biljartkampioenschap van Nederland en verbeterde het wereldrecord voor de hoogste serie door deze op 263 te brengen.

Ten tweede male wordt de bemanning van de Sumatra, welke kruiser nog steeds te Shanghai vertoeft, met dertig mariniers versterkt.

Het Nederlandsche elftal (tegen België) speelde Zondag een oefenwedstrijd tegen Ajax en won met 3-1.

Het ontwerp huishoudelijke begrooting 1928, zoomede het ontwerp tot tijdelijke heffing van een buitengewoon recht op goederen op het eiland Curaçao ingevoerd, worden naar de afdeelingen verwezen.

De Voorzitter zegt: „De eindcijfers der begrooting worden met den dag grooter; zij omvat telkens een wijder kring dan hare voorgangsters. Reeds is door mij de wenschelijkheid uitgesproken in een vergadering van dezen Raad, datter verzekering eener grondige beoordeeling van de aan den Raad voorgestelde uitgaven die thans een grooten omvang hebben, het beter zal zijn de begrooting in twee deelen te splitsen, waarvan het deel onvattende de gewone terugkeerende uitgaven in het voorjaar dient te worden behandeld, terwijl later den Raad de begrooting der nieuwe werken zal worden voorgelegd met een zoo juist mogelijke raming der middelen, waarop ter bekostiging der werken gerekend wordt.

In het belang eener geregelde en behoorlijke afdoening van het werk verbonden aan het onderzoek der begrooting, ware het m. i. wenschelijk dat niet langer gewacht wordt om den aangewezen weg in te slaan of dat de wettelijke termijn voor de behandeling der begrooting vastgesteld verlengd worde door vervroeging der indiening van het ontwerp aan den Raad. Mijne Heeren, dat gij ditmaal nog in staat moogt zijn het ontwerp dat U thans wordt voorgelegd, tijdig af te werken. Ik wil even melding maken van twee bijeenkomsten van den Heer Dr. Versluys, door de Regeering uitgezonden om rapport over het plan der watervoorziening uit te brengen, in deze Raadzaal met de meeste leden van den Raad. De Heer Versluys heeft aan de leden van den Raad de gelegenheid opengesteld hem hunne bezwaren tegen het door het Bestuur ingediend en door den Raad niet aangenomen plan nader kenbaar te maken hem verder in te lichten en de nooden der plaats uit te leggen. De leden hebben graag gebruik gemaakt van de gelegenheid hunne meening te uiten. De Heer Versluys heeft tal van nuttige wenken gegeven, die bij eventueele verdere overweging van het vraagstuk door den Raad, ongetwijfeld zullen bijdragen tot spoedige en zakelijke afdoening dezer voor Curaçao zoo gewichtige aangelegenheid. Wij kunnen dan in dit opzicht met vertrouwen de toekomst tegemoet zien; de watervoorziening van Willemstad zal niet lang meer op zich laten wachten."

Ingekomen is een verzoekschrift van bureelambtenaren, verzoekende dat de Raad het bedrag voor duurtebijslag voorkomende op de ontwerp-begrooting voor 1928 zal willen verdubbelen en de omschrijving daarvan tevens zoodanig wijzigen dat daardoor de Gouverneur in staat zal kunnen worden gesteld de tegenwoordige salarissen te herzien en in overeenstemming te brengen met de uiterst kostbare levensomstandigheden op Curaçao. Dit request was vergezeld van twee bijlagen nl. een aan den Gouvr. gericht request met antwoord daarop.

Deze stukken worden in handen van de Commissie voor verzoekschriften gesteld.

De Heer DE VEER ABRAHAMSZ brengt namens de Comm. v. verzoekschriften verslag uit over een verzoekschrift van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantsche Gemeente van Curaçao, verzoekende duurtetoeslag of salarisverhooging voor de Predikanten der Gemeente. De Raad vereenigt zich met de zienswijze van de Commissie dat de gevraagde medewerking niet, althans nu niet verleend kan worden, doch dat bij eene eventueele wijziging der bezoldigingsregeling met het verzoek rekening zal kunnen worden gehouden.

BUITENLAND.

DE TOESTANDEN IN MEXICO.

Hoe het bij de verkiezingen toegaat.

Burgeroorlog in vele staten.

In de „Katholische Korrespondenz" wijdt Plutarco Quematovilla, één der meest bekende advocaten van Mexico, een deskundige beschouwing aan de politieke toestanden, zooals die zich in Mexico onder den bolschewistischen dictator Calles ontwikkeld hebben.

Zijn uiteenzetting maakt het voor ons begrijpelijk, hoe het mogelijk is, dat in een voor 90 pct. Katholiek land door een kleine kliek vrijmetselaars zulk een heftige strijd tegen de Kerk kan gevoerd worden.

De verkrachting der grondwet.

In theorie, zegt de schrijver, is de grondwet van Mexico dezelfde als in de Ver. Staten. Men heeft een geschreven grondwet, die zelf voor haar omvorming en verbetering zorgt.

En is een president, die drager van de uitvoerende macht is, een bondscongres, dat twee kamers omvat, en een bondsgerechtshof.

Men beweert, dat er volkomen onafhankelijkheid tusschen deze drie dragers van het staatsgezag heerscht. De uitvoerende macht heeft rekening te houden met wat de wet voorschrijft en het gerechtshof beslist.

Dit alles is slechts theorie. De werkelijkheid is geheel anders. Er is slechts één macht, de president der republiek, die met geweld, of list de heele staatsmacht aan zich getrokken heeft.

Er heerscht slechts één wil, de wil van den president, die met brutaal geweld, zonder te letten op recht en wet, zich aan anderen opdringt.

Hij bekommert zich niet om de gerechtshoven. Wij bezitten voorbeelden dat de beslissing van het hoogste gerechtshof in scherpe tegenspraak was met alle voorafgegane verhooren en verhandelingen.

En waarom? Alleen, omdat de president te kennen had gegeven. dat één zijner vrienden deze beslissing wenschte.

Zulk een slaafsche onderworpenheid van het gerechtshof, zooals men die hier ziet, maakt natuurlijk elke onpartijdige rechtspraak onmogelijk.

Het peil der afgevaardigden.

De wetgevende macht bevindt zich voor het grootste deel in handen van geheel onontwikkelde menschen. Den meesten harer leden ontbreekt alles wat naar ontwikkeling en wetenschap zweemt. Eenigen hunner spreken niet eens zonder fouten Spaansch en bedienen zich van de taal van het lagere volk.

Hun eenig doel is, hun plaats in het congres te behouden, op deze wijze een maandsalaris op te strijken, winstgevende betrekkingen aan te knopen, b. v. van regeeringsbureaux concessies te verkrijgen en ze dan aan maatschappijen uit te leveren.

Op 't oogenblik zijn de volksvertegenwoordigers en de senatoren uitsluitend onontwikkelde menschen, die goed geld verdienen, als ze Calles van dienst zijn. Van wetgeving hebben ze hoegenaamd geen notie. Uit gebrekkige vertalingen van vreemde anarchisten hebben zij zich eenige schreeuwerige leuzen eigen gemaakt.

Partijen bestaan niet.

In Mexico zijn geen politieke partijen. Deze kunnen ook niet bestaan, daar zij slechts de onbeperkte dictatuur zouden belemmeren en onmogelijk maken.

De naam partij geldt slechts voor die benden, die de bolschewistische idealen van den dictator op hun vaandel hebben geschreven en dit alleen om zijn gunst te winnen, een openbaar ambt te krijgen en bij contracten geldelijke voordeelen te behalen.

Werkelijke partijen en verkiezingen kunnen er niet zijn en die groepen, welke zoo heeten, hebben niets gemeen met wat anders de partijen in democratische landen, waar nog wet en recht heerschen, kenmerkt.

Het verkiezingstelsel.

De verkiezingen verloopen aldus: De candidaten pogen in openbare vergaderingen de voortreffelijkheid van hun politieke humbug aan te toonen. Het komt er voor hen slechts op aan, den dictator in het gevlei te komen.

In de laatste jaren stonden al deze vergaderingen in het teeken van het bolschewisme, welks theorieën hemelhoog geprezen werden, alschoon ze slechts op de vernietiging van recht, rechtvaardigheid en orde gericht zijn.

De bevolking in Mexico is tengevolge van leugen en bedrog in openbare zaken zoo dikwijls misleid, dat geen burger, die zichzelf nog iets respecteert, weer een politieke vergadering bezoekt.

Bezoekt een burger regelmatig deze vergaderingen, dan is het duidelijk, dat hij zich slechts in de slavenlivrei van den dictator poogt te hullen.

Natuurlijk heeft de regeering er niet het minste of geringste belang bij, dat de verkiezingen ook werkelijk vrij plaats hebben. Door middel van ruw geweld wordt de eerlijke burger van de verkiezingen uitgesloten. De stembus wordt door politiebeambten en andere dienaren der regeering bewaakt.

Wanneer een onafhankelijk burger het klaar speelt, in het stemlokaal te komen, dan heeft hij plotseling geen stemrecht meer, of er is geen stembiljet voorhanden, of als alles mislukt, dan wordt zijn stembiljet achter zijn rug vernietigd. Vandaar vaak de beroemde „eenstemmigheid" bij de verkiezingen.

Kamer en Senaat.

De kamerafgevaardigden, allen slechts werktuigen van den dictator, vormen twee hoofdpartijen, die elkaar de gunst van den leider betwisten. Allerlei passies en een verschrikkelijke onkunde treden daarbij aan den dag. De partijtwisten zijn van ernstigen aard en geven tot schandelijk bedrog aanleiding.

Tot de senatoren behooren meest exgouverneurs der Mexicaansche Staten en eenige van de ontelbare generaals, die de president benoemt. Maar ze zijn evenals de Kamerafgevaardigden, slechts poppen in Calles' hand, onwetend en onontwikkeld.

De senaat maakt echter niet denzelfden verpletterenden indruk van barbarisme als het huis van afgevaardigden, want zijn ledenaantal is geringer en zoodoende kan er niet zooveel lawaai gemaakt worden. Revolvers worden in den senaat ook minder gebruikt dan in de kamer van afgevaardigden.

Zoo is het met de beide kamers der volksvertegenwoordiging gesteld. Zijn zij bijeengekomen, dan stuurt de dictator zijn wetsvoorstellen in om ze te laten afstempelen en daarna te doen uitvoeren.

Nu en dan legt een lid der partij, die bij den strijd om de leiding het onderspit moest delven, een onbeteekenend verzet aan den dag.

Met geld en andere middelen poogt de minister van binnenlandsche zaken hem dan te winnen.

Kan men op deze wijze zijn toestemming, of ten minste zijn stemonthouding niet verkrijgen, dan wordt hij op een krachtige portie dreigementen onthaald. Blijft hij ook dan nog „onhandelbaar", meest wegens eenige persoonlijke belangen, dan wordt de ongelukkige het slachtoffer van een handig op touw gezet straatgevecht of van een publieken moord.

Dit met succes gehandhaafde systeem stelt den dictator in staat, de onvoorwaardelijks goedkeuring van de kamers voor al zijn ondernemingen te verkrijgen. Zijn wil is wet!

De slavernij bestendigd.

Worden er dan thans nog ooit verkiezingen in Mexico gehouden? Neen, er zijn verkiezingen en er kunnen er geen zijn, zoolang de dictatuur bestaat. De kiezer is in rechtswege niet beschermd. Bedrog en ruw geweld houden hem in slavernij gekeetend.

Wanneer er geen algemeen stemrecht was en slechts een beperkt aantal personen mocht kiezen, dan hadden de anderen misschien meer kans om tegen den dictator te kunnen optreden, die thans, met gefingeerde meerderheden van honderdduizenden, op de dagbladlezers in Amerika den indruk kan maken, dat hij onbeperkt door het volk gesteund wordt.

De Mexicanen hebben geen kiesrecht, zoolang er een slecht verkiezingssysteem en zulke bezwarende voorwaarden bestaat. Vooral geldt dit voor velen van hen, die den godsdienst hooghouden en een gezin hebben te beschermen.

Het bolschewisme van Moskou heerscht onbeperkt in Mexico. De minister van openbaar onderwijs liet millioenen vlugschriften drukken en verspreiden, waarin tot geboortenbeperking wordt aangespoord, priesters worden aangevallen enz.

In de staatsdrukkerijen der regeering drukt men de boeken en vlugschriften der loge.

Ook de omkooperij van rechters viert in Mexico hoogtij. De onbegrensde macht der ongerechtigheid en van het bedrog heerscht aan de Mexicaansche gerechtshoven.

De fantasie van Calles.

In haar fantasierijke communiqué's roemt er de regeering Calles herhaaldelijk op, dat zij de opstandige burgerij verpletterd heeft, en dat de „rebellen" aan haar genade zijn overgeleverd. De berichten die met een halve maand vertraging uit Mexico in Europa aankomen, geven echter een ander beeld van den toestand. Zoo verneemt de „Croix" van blijkbaar goed geïnformeerde zijde het volgende over de oproerige beweging in het rijk van Calles.

Nadere bijzonderheden.

Te Tonichi in Sonora vielen driehonderd Yaqui-Indianen een militairen trein aan: dertig federalen werden gedood en een viertigtal gewond.

In den staat Coahuila heeft een broeder van den vroegeren president Madera zich aan het hoofd der opstandelingen geplaatst. Na de spoorlijn onbruikbaar te hebben gemaakt, rukte hij in den morgen van 3 Januari aan het hoofd van 400 man Parras de la Fuente binnen. Zijn manschappen bezetten de openbare gebouwen, maakten zich meester van de fondsen der stad en legden een oorlogsschatting op.

In den staat Durango leggen de opstandelingen bijzondere energie en stoutmoedigheid aan den dag. Aan het hoofd van een 14-tal ruiters wist Nicolaas Fernandez de stad Inde (in het Noorden van Durango) te bezetten. Een zijner manschappen liet hij aan den commandant van het garnizoen een gefingeerd bevel van den generaal die te Durango-stad resideert overbrengen, waarin hem werd bevolen zich naar de hoofdstad te begeven. Fernandez profiteerde van zijn afwezigheid om de stad in te nemen en haar een schatting op te leggen waarna hij buiten de stad zijn bivak opsloeg. Te Durango zelf was de opstandige beweging zoo sterk, dat de gouverneur van den staat, generaal Najerra, de hoofdstad met zijn troepen verliet, ambtenaren en archieven met zich nemend. Bevrijdingstroepen en Indianen rukten daarop de stad binnen.

De positie der opstandelingen.

Ziehier in enkele trekken de algemeene positie der troepen, die zich tegen Callies in het veld bevinden. In den staat Sonora staan Luis Matus, Ignacio Moris, Juan José Gomez, José Gutierrez en José Solares met meer dan 5000 geharde Indianen; waarbij nog komen de deserteurs van het federale leger, die hun mitrailleurs tegen de troepen van Calles gekeerd hebben.

In den staat Chihuahua staan Nicolas Fernandez, Juan Galindo enz. met meer dan 2000 manschappen; in den staat Sinaloa, aan de golf van Californië, Loreto Martinez, Juan Duarte en Aristeo Flores met een 1000-tal manschappen; in den staat Jalisco zeven bendenhoofden met 2500 man; in dien van Guerrero generaal Epifanio Rodriguez en de gebroeders Vidales met een 300-tal volgelingen. Ook in de andere staten bestaan talrijke benden, Zoo beschikt in den staat Guanajuato generaal Gallegos over duizend man.

De regeeringsmaatregelen.

Van overal betrekt de regeering dan ook versterkingen. Te Culiacan in den staat Sinaloa heeft generaal Francisco Manzo de gevangenen, die met een tot twintig jaar gevangenis waren gestraft, laten weten, dat zij hun straf in het leger konden uitdienen, waarbij iedere dag voor twee zou tellen.

De minister van oorlog heeft een decreet uitgevaardigd, volgens welk ieder, die vóór 10 Februari de wapens onvoorwaardelijk neerlegde, in aanmerking zou komen voor amnestie; na dien datum zouden ze echter zonder genade als bandieten worden vervolgd, tot ze waren uitgeroeid. Niettemin is het twijfelachtig of president Calles [illegible] anarchie, die hij te [illegible] geroepen [illegible] nen weerstaan.

FRANKRIJK.

De Fransche Katholieken en de politiek.

De Fransche katholieken zitten den laatsten tijd niet stil. Talrijke bijeenkomsten van de ligue de Castelnau, de door generaal de Castelnau gestichte nat. katholieke federatie, duiden naast andere belangrijke bijeenkomsten er op, dat de katholieken niet langer zwijgend bij de politieke pakken gaan neerzitten, maar van plan zijn meer openlijk hun misnoegdheid te getuigen over den huidigen gang van zaken.

Te Bordeaux heeft op een bijkomst der „Union populaire Républicaine" abbé Bergey zich gekant tegen de „politieke [illegible]" en tegen een eventueel samengaan met de socialisten. Hij laakte de achterstelling der katholieken door de regeering.

Hij zeide o. a.: „Wanneer het onstootelijk recht van het land op het spel staat, dan geven wij loyaal onze medewerking aan den man, die de zware verantwoordelijkheid van het bewind draagt, zijn naam of partij doet dan weinig ter zake. Frankrijk alleen geldt dan voor ons. Wij verlangen geen [illegible], maar men moet begrijpen, dat het hoog tijd wordt ten onzen opzichte een houding, die uit den tijd is, op te geven. Wij willen niet weten van de „republiek der kameraden" met de schandelijke profijttrekkerijen, noch van de republiek der sectaristen met haar ondraaglijke knechtschappen en ik verklaar, zonder uitdaging, maar met beslistheid, dat het onrecht en de schuldige politiek niet langer moeten duren onder het voorwendsel, dat op het oogenblik geen irriteerende vraagstukken moeten worden aangeraakt, terwijl gepactiseerd worden met de openlijk of verholen revolutie....

De financieele, sociale, economische en politieke vraagstukken zullen geen duurzame oplossing vinden, zoolang niet een staatsman van rechts, centrum, of links, eindelijk den moed zal hebben, het nationale leven te vestigen op de rechtvaardigheid en de gelijkheid van alle burgers voor de Fransche wet.

Talrijke van dergelijke vergaderingen zijn in het geheele land gehouden. Deze oplevende belangstelling onder de Fransche katholieken voor de politiek is een gunstig en verblijdend teeken, doch zal wanneer ze waarachtige en blijvende vruchten wil dragen, moeten worden voorafgegaan door een algemeene opleving van het katholieke geloofsleven, want zonder dat, zal die opleving op politiek gebied slechts schijn zijn.

